

ترجمه

رساله بدیع

در تفسیر آیه

الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ
بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَبِمَا أَنْفَقُوا مِنْ أَمْوَالِهِمْ

در سهای استدلالی و حتی در جهاد و دود و تنهات و حکومت

مجموعه تفسیری روانی و فقهی و علمی اجتماعی

و حاوی بحثی از ولایت فقیه

حضرت علامه آیه الله حاج سید محمد حسین حسینی طهرانی

قدس سره از کتبه

ترجمه: توسط خدتن ارضی

حسینی طهرانی، سید محمد حسین، ۱۴۱۶-۱۳۴۵ ق .

ترجمه رساله بدیعه در تفسیر آیه الرجال قوامون ... / تألیف سید محمد حسین
حسینی طهرانی؛ ترجمه توسط چند تن از فضلاء . - مشهد: علامه طباطبائی، ۱۴۴۳ق .
... ص . . - (دوره علوم و معارف اسلام؛ ۵)

مجموعه‌ای تفسیری، روایی، فقهی، علمی و اجتماعی، در تفسیر آیه: الرَّجَالُ
قَوَامُونَ عَلَى النِّسَاءِ... که مشتمل است بر مباحثی استدلالی درباره عدم جواز تصدّی
زنان در امر حکومت، قضاوت، فتوی و جهاد، و نیز فلسفه حقوق زن و مرد، حدود
شرکت زنان در منصب‌های اجتماعی، نقد و بررسی برخی از اشکالات و توهمات؛ به
همراه بحثی از ولایت فقیه .

کتابنامه بصورت زیر نویس .

۱. تقاسیر . (سوره نساء، آیه الرجال قوامون...) . ۲. زنان در اسلام .
۳. زنان - مسائل اجتماعی و اخلاقی . ۴. قضاوت (زنان) . ۵. ولایت فقیه .
- الف . عنوان . ب . عنوان: رساله بدیعه . ج . فروست . علوم و معارف اسلام .

۲۹۷/۱۸

BP۱۰۲/۱۳

ISBN 978 - 964 - 6533 - 66 - 3

شابک با جلد معمولی ۳-۲-۱ ۹۷۸-۹۶۴-۶۵۳۳-۶۶-۳

ISBN 978 - 964 - 6533 - 69 - 1

شابک با جلد زرکوب ۱-۱-۱ ۹۷۸-۹۶۴-۶۵۳۳-۶۹-۱

دوره علوم و معارف اسلام (۵)

ترجمه رساله بدیعه

تألیف: حضرت علامه آیه الله حاج سید محمد حسین حسینی طهرانی رحمته الله علیه

طبع چهارم: ربیع الأول ۱۴۴۴ هجری قمری

تعداد: ۵۰۰ نسخه

صحافی: زرینه

چاپ: ایران زمین

ناشر: انتشارات علامه طباطبائی، مشهد مقدّس، صندوق پستی ۹۱۳۷۵-۳۵۵۹

این کتاب تحت اشراف «مؤسسه ترجمه و نشر دوره علوم و معارف اسلام»
از تألیفات حضرت علامه آیه الله حاج سید محمد حسین حسینی طهرانی
طبع رسیده و کلیه حقوق آن محفوظ و مخصوص این مؤسسه می باشد .

فهرست

صفحه	عنوان
۱۱	مقدمه مؤلف
۱۹	سبب تألیف این رساله

مرحله اول

بحث کلی در فلسفه حقوق زن و مرد به طور عام

(۴۱ - ۲۳)

شامل پنج جهت:

- جهت اول: نظام عالم با تمام کثرات آن نظامی است و احد ،
پیوسته و براساس حق ۲۵
- جهت دوم: نظام عالم، نظامی است جهت دار و هدایت شده ۲۷
- جهت سوم: در نظام عالم از حق هیچ موجودی فریگذار نمی شود ۳۰
- جهت چهارم: اختلاف قوای ظاهری و باطنی زن و مرد ۳۴
- جهت پنجم: تفکیک اعتبارهای طبیعی، اجتماعی و سلوکی در زن و مرد ۳۸

مرحله دوم:

ادله شرعی فقهی پیرامون موقعیت زن

در زمینه جهاد و قضاوت و حکومت

(۲۲۷ - ۴۳)

شامل چهار فصل:

فصل اول

بحث در آیه:

الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۵۰	گفتار مفسرین در مورد آیه
۷۲	نظر علامه طباطبائی راجع بدآیه
۷۶	نکات تحقیقی راجع بدآیه

فصل دوم

بحث در آیه

وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَلِلرِّجَالِ

عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

۸۹	وجوه تمایز زن از مرد
۲۹	معنای تساوی حقوقی زن و مرد
۹۷	در سقوط جهاد ابتدایی از زن
۹۹	جهاد زن از نظر فقهاء
۱۰۲	اقسام جهاد در کلام کاشف الغطاء
۱۰۷	استقراء اقسام جهاد توسط مؤلف
۱۲۰	حدود شرکت زنان در جهاد

فصل سوم

نظر فقهاء

	در عدم جواز تصدی مناصب حکومت و قضاوت برای زن
	ذکر اجماع فقهاء در عدم جواز تصدی مناصب حکومت و قضاوت برای زن
۱۲۷	
۱۳۲	دلالت سیره مسلمین بر عدم جواز
	بحث در مسئله ولایت به عنوان مقدمه بررسی روایات در باب قضاوت و حکومت
۱۳۵	
۱۳۶	آیات قرآن کریم دال بر ولایت کلیه امام معصوم

مقدمه

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

بهترین ستایش و نیایش از آن خداوندی است که کاخ عالم وجود را بر اساس اتقان و استحکام برافراشت؛ و عالم ملک و ملکوت و خلق و امر را متین و استوار بیافرید؛ و به هر موجودی از موجودات هر عالم، تا برسد به هر ذره‌ای از ذرات این عالم، آنچه طبق مصلحت و حکمت بود عنایت کرد؛ و آن را در پیمودن راه کمال و حرکت به سوی هدف و موطن اصلی در تکاپو و حرکت آورد.

و از میان همه آفریده شدگان، انسان را به نِعْمَتِ خِلافتِ مُنْعَمٍ و به خِلْعَتِ عِلْمِ مُخْتَلَعِ فرمود؛ مردودان را مجهّز به جهازِ مناسبِ طّی این طریق نمود؛ و هر یک را به قوئی و استعداد لازم و آلات و اسباب مورد نیاز آنان مهتّد ساخت. تا هر یک از این دو صنف، تمام استعدادهای خود را به مقام فعلیت در آورند؛ و به کمال خود نائل آیند.

فَتَبَارَكَ اللهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ (۱).

و شایسته ترین درود و سلام از آن پیامبران و دستگیران راه هدایت بشری است؛ که با کد و تعب و جدّ و جهد، این قافله عقب مانده، و انسان بسیط و ساذج را در تحت تعلیم و تربیت الهیّه خود در آوردند؛

۱ - آیه ۱۴ از سوره ۲۳ مؤمنون: پس بلند مرتبه و مقدّس است خداوند

که از میان همه آفرینندگان، او فقط مورد پسند و اختیار است.